

Universitat
de les Illes Balears

Matriu d'especificacions
PAU 2025

GEOGRAFIA

Octubre 2024

MATRIU D'ESPECIFICACIONS

BLOC DE SABERS BÀSICS	SABERS BÀSICS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	CONCRECIONS
A. Illes Balears, Espanya, Europa i la globalització	<p>1. Illes Balears i Espanya: localització i situació geogràfica en el món a través de mapes de relleu, bioclimàtics i polítics. Posició relativa de les Illes Balears i d'Espanya en el món segons diferents indicadors socials i econòmics. Geoposicionament i dispositius mòbils.</p> <p>2. Les Illes Balears i Espanya en el món. Les Illes Balears i Espanya davant la globalització: amenaces i oportunitats. Context geopolític mundial i participació en organismes internacionals. Cooperació internacional i missions a l'exterior. Diagnòstic dels compromisos amb els objectius de desenvolupament sostenible.</p> <p>3. Les Illes Balears i Espanya a Europa: localització de països i aspectes naturals. La Unió Europea en l'actualitat: la seva influència en situacions quotidianes. Anàlisi de deesequilibris territorials i polítiques de cohesió a través de l'ús de mapes i d'indicadors socials i econòmics.</p> <p>4. Organització administrativa de l'Estat espanyol. L'estudi dels deesequilibris territorials nacionals i autonòmics. Utilitat de l'Atlas Nacional d'Espanya i dels indicadors socials i econòmics oficials. Gestió i ordenació del territori: el debat sobre les polítiques de cohesió i desenvolupament regional. Situació actual i projeccions de l'estat del benestar.</p>	<p>1.1. Qüestionar maneres de vida insostenibles mitjançant l'anàlisi geogràfica de tot tipus de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs des d'arguments fundats en la seva rellevància i en la necessitat de les accions per afrontar-los.</p> <p>1.2. Debatre sobre els reptes naturals i socials de les Illes Balears i d'Espanya de forma compromesa i respectuosa amb opinions alienes, utilitzant estratègies orals amb suport digital de gràfics, imatges i cartografia, i manejant dades rigoroses.</p> <p>5.1. Valorar la dignitat humana analitzant críticament les conseqüències de les nostres accions sobre les condicions laborals i de vida, tant a Espanya com en altres països, investigant el sistema de relacions econòmiques globalitzades i els sectors econòmics, i plantejant solucions raonables.</p> <p>6.2. Argumentar sobre l'origen dels deesequilibris socials i econòmics de les Illes Balears, d'Espanya i Europa tot analitzant els factors de localització de les activitats econòmiques i de la població en una societat terciaritzada.</p>	<p>1. Identifica les principals característiques, causes i efectes del procés de globalització i com afecten a Espanya i a les Illes Balears.</p> <p>2. Coneix els aspectes importants relacionats amb la Unió Europea: origen, moments clau del procés d'integració, composició actual, principals avantatges i inconvenients de la integració.</p> <p>3. Coneix l'organització territorial de l'Estat Espanyol (Comunitats Autònomes, Províncies, municipis)</p> <p>4. Coneix els conceptes geogràfics generals i aquells relacionats amb les Illes Balears i Espanya a Europa i al món.</p>
B. La sostenibilitat del medi físic de les Illes	<p>1. Factors físics i diversitat de paisatges i ecosistemes. Anàlisi dels condicionants geomorfològics, bioclimàtics, edàfics, hídrics relatius a les activitats humanes i prevenció dels riscos associats per a les persones.</p>	<p>3.1. Reflexionar sobre la percepció de l'espai geogràfic localitzant i reconeixent en mapes regions geomorfològiques i bioclimàtiques amb característiques comunes i específiques,</p>	<p>5. Coneix principals conceptes geogràfics generals i aquells relacionats amb la sostenibilitat del medi físic de les Illes Balears i d'Espanya.</p> <p>6. Coneix i localitza sobre un mapa les grans unitats de relleu i les principals regions geomorfològiques de Balears i</p>

BLOC DE SABERS BÀSICS	SABERS BÀSICS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	CONCRECIONS
Balears i d'Espanya	<p>2. Diversitat climàtica de les Illes Balears i d'Espanya. Anàlisis comparatives de distribució i representació de climes. Emergència climàtica: canvis en els patrons termopluiomètrics; causes, conseqüències i mesures de mitigació i d'adaptació. Estratègies d'interpretació del temps i alertes meteorològiques; webs i aplicacions mòbils.</p> <p>3. Biodiversitat, sòls i xarxa hídrica. Característiques per regions naturals. Impacte de les activitats humanes i efectes sobre aquestes: pèrdua de biodiversitat, de sòls i gestió de l'aigua. Interpretació d'imatges, cartografia i dades. Riscos generats per les persones.</p> <p>4. Polítiques ambientals a les Illes Balears, Espanya i la Unió Europea: ús d'eines de diagnòstic. La xarxa d'Espais Naturals Protegits i la xarxa Natura 2000. El debat sobre els canvis del model de desenvolupament: el principi de sostenibilitat.</p>	<p>destacant la seva aportació a la sostenibilitat del mitjà.</p> <p>3.2. Identificar la diversitat i singularitat de paisatges naturals comparant la seva distribució, característiques i contrastos a escala autonòmica, d'Espanya i d'Europa, així com formes humanes de relació amb aquests entorns.</p> <p>1.1. Qüestionar maneres de vida insostenibles mitjançant l'anàlisi geogràfica de tot tipus de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs des d'arguments fundats en la seva rellevància i en la necessitat de les accions per afrontar-los.</p> <p>1.2. Debatre sobre els reptes naturals i socials de les Illes Balears i d'Espanya de forma compromesa i respectuosa amb opinions alienes, utilitzant estratègies orals amb suport digital de gràfics, imatges i cartografia, i manejant dades rigoroses.</p> <p>2.1. Valorar tot impacte de l'acció antròpica des del principi de sostenibilitat tot reconeixent la complexitat sistèmica del medi natural i de les pròpies activitats humanes.</p> <p>2.2. Extreure informació de paisatges naturals i humanitzats tot analitzant fonts visuals, distingint elements geogràfics i interpretant la influència i interrelacions de factors físics i humans.</p> <p>4.1. Emprar l'escala apropiada per localitzar o representar, amb suport de les TIG, qualsevol fenomen físic o humà justificant els mètodes i dades triades i la delimitació de regions o categories d'anàlisi, així com d'àrees de transició.</p> <p>4.2. Crear productes propis individuals o en grup amb finalitats explicatives tot comunicant diagnòstics, proposant hipòtesis o conclusions, i aplicant les TIG.</p> <p>5.2. Expressar la necessitat de preservar el medi ambient indagant sobre els impactes de les maneres de producció, distribució i consum a</p>	<p>Espanya. Realitza anàlisis comparatives a partir de mapes, o imatges. Coneix els processos de formació d'aquestes unitats així com les implicacions d'aquesta diversitat en el medi natural i humà.</p> <p>7. Localitza la diversitat climàtica de les Illes Balears i Espanya i realitza anàlisis comparatives a partir de mapes, imatges, gràfics i taules estadístiques. Identifica els principals factors que condicionen cada clima i les seves principals característiques, així com les implicacions d'aquesta diversitat en la hidrologia, paisatges naturals o activitats humanes. Coneix els principals tipus de temps que es donen a Espanya i Balears.</p> <p>8. Coneix les característiques i localitza sobre un mapa la diversitat hídrica i biogeogràfica d'Espanya (Vessants hidrogràfics, principals rius, zones humides, embassaments, paisatges naturals...). Interpreta imatges, mapes i dades. Coneix els factors que condicionen aquesta diversitat i els efectes que té sobre les activitats humanes.</p> <p>9. Identifica les principals característiques dels problemes ambientals actuals, causes i efectes i com poden afectar Espanya i les Illes Balears. Analitza mapes, gràfics, dades i textos que tractin els reptes ecosocials presents i futurs. Comprendre el concepte de sostenibilitat ambiental i des d'aquesta perspectiva analitzar l'impacte de les principals crisis ecològiques (efecte hivernacle, disminució capa d'ozó, contaminació de l'aire i l'aigua, producció de residus, desertització,...).</p> <p>10. Coneix les principals polítiques ambientals a les Illes Balears, Espanya i la Unió Europea (Espais naturals protegits i Xarxa Natura 2000).</p>

BLOC DE SABERS BÀSICS	SABERS BÀSICS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	CONCRECIONS
		<p>escala local i global, i proposant actuacions de millora.</p> <p>7.1. Reelaborar sabers sobre fenòmens naturals i humans rellevants a diferents escales i en nous contextos, aplicant el pensament geogràfic, mobilitzant i revisant de forma crítica coneixements previs i nous, diagnosticant problemes i oportunitats, i raonant sobre possibles previsions i solucions.</p>	
<p>C. L'ordenació del territori en l'enfocament ecosocial</p>	<p>1. La població de les Illes Balears i d'Espanya: anàlisi de la seva estructura i desequilibris. Interpretació causal de dades, gràfics i mapes: tendències passades, presents i projeccions. Avantatges i inconvenients dels moviments migratoris: el respecte per la diversitat social i cultural. El repte demogràfic: envelliment i despoblació rural.</p> <p>2. Els espais urbans a les Illes Balears i Espanya: les grans concentracions urbanes en un context europeu i mundial. Funcions de la ciutat i relacions d'interdependència amb el territori. Estructura urbana a través dels plans: repercussions sobre les formes de vida i els impactes mediambientals. Models de ciutats sostenibles. L'ús de l'espai públic. La mobilitat segura, saludable i sostenible.</p> <p>3. Els espais rurals. Identificació dels paisatges agraris. Transformacions de les activitats agropecuàries: pràctiques sostenibles i insostenibles. El valor social, ambiental i econòmic dels productes agroalimentaris i forestals de proximitat: indagació de petjades ecològiques i de l'estructura social i laboral. Influència de l'actual Política Agrària Comuna en el desenvolupament rural i la sostenibilitat. Estudi de casos: etiquetatges diferenciats, ecològic, etc.</p>	<p>5.1. Valorar la dignitat humana analitzant críticament les conseqüències de les nostres accions sobre les condicions laborals i de vida, tant a Espanya com en altres països, investigant el sistema de relacions econòmiques globalitzades i els sectors econòmics, i plantejant solucions raonables.</p> <p>6.1. Justificar la necessitat dels mecanismes de compensació de les desigualtats individuals i territorials identificant els processos passats i recents, així com, les seves causes i conseqüències socials, laborals i demogràfiques.</p> <p>6.2. Argumentar sobre l'origen dels desequilibris socials i econòmics de les Illes Balears, d'Espanya i Europa tot analitzant els factors de localització de les activitats econòmiques i de la població en una societat terciaritzada.</p> <p>1.1. Qüestionar maneres de vida insostenibles mitjançant l'anàlisi geogràfica de tot tipus de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs des d'arguments fundats en la seva rellevància i en la necessitat de les accions per afrontar-los.</p> <p>1.2. Debatre sobre els reptes naturals i socials de les Illes Balears i d'Espanya de forma compromesa i respectuosa amb opinions alienes, utilitzant estratègies orals amb suport digital de gràfics, imatges i cartografia, i manejant dades rigoroses.</p>	<p>11. Coneix principals conceptes geogràfics generals i aquells relacionats amb el medi humà a Espanya i Balears.</p> <p>12. Coneix el model de transició demogràfica i les dinàmiques demogràfiques actuals a Espanya i Balears. Analitza i interpreta aquestes dinàmiques mitjançant l'ús de mapes, gràfics i dades. Coneix les causes i conseqüències socials, econòmiques i demogràfiques d'aquests processos.</p> <p>13. Analitza i interpreta l'estructura de la població recent, segons gènere i edat i segons activitat, mitjançant mapes, gràfics i dades. Coneix les causes i conseqüències socials, econòmiques i demogràfiques d'aquests processos (envelliment, terciarització...).</p> <p>14. Localitza les unitats territorials amb més i menys població d'Espanya i analitza i interpreta processos de despoblació a partir de mapes, gràfics i dades.</p> <p>15. Coneix les causes i conseqüències dels moviments migratoris, els moviments migratoris a Espanya i Balears al llarg del segle XX i XXI i la població estrangera a l'actualitat. Analitza i interpreta aquests fenòmens mitjançant mapes, gràfics i dades.</p> <p>16. Coneix, analitza i interpreta la morfologia urbana mitjançant l'anàlisi de diferents tipus de trames i plans (irregular, ortogonal, radial), així com l'estructura urbana o organització de la ciutat en diferents àrees amb una morfologia i funcions que les caracteritzen (centre històric, ciutat industrial, perifèria).</p> <p>17. Localitza sobre un mapa les principals àrees metropolitanes i ciutats d'Espanya.</p> <p>18. Coneix i interpreta els principals problemes mediambientals i socioeconòmics de les ciutats.</p>

BLOC DE SABERS BÀSICS	SABERS BÀSICS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CONCRECIIONS
	<p>4. Els recursos marins i la transformació del litoral: pesca, aqüicultura i altres aprofitaments. Sostenibilitat i Política Pesquera Comuna. Estudi de casos: marisqueig, pesca litoral i altura, aqüicultura, sobreexplotació de caladors, etc.</p> <p>5. Els espais industrials. Transformacions en les activitats industrials i els paisatges: matèries primeres i fonts d'energia. Avaluació de petjades ecològiques; dependència i transició energètiques; estructura del teixit industrial, social, laboral i ocupació indirecta. Impacte de la deslocalització sobre sectors de la indústria balear i espanyola. Estudi de casos: construcció, automobilístic, agroalimentari, etc. i factors de localització. El debat sobre la influència de les polítiques de la Unió Europea i la globalització.</p> <p>6. – Els espais terciaritzats. El model d'economia circular i els serveis: relacions entre producció, distribució i venda. Anàlisi crítica de petjades ecològiques, estructura sociolaboral, responsabilitat social corporativa i dels consumidors. Estudi de casos: competitivitat i desequilibris en transport, comerç, turisme, serveis essencials, etc. i factors de localització. Models insostenibles de serveis i alternatives. L'economia digital: impacte de l'economia col·laborativa i nous models de negoci en el context global i de la Unió Europea.</p>	<p>2.1. Valorar tot impacte de l'acció antròpica des del principi de sostenibilitat tot reconeixent la complexitat sistèmica del medi natural i de les pròpies activitats humanes.</p> <p>2.2. Extreure informació de paisatges naturals i humanitzats tot analitzant fonts visuals, distingint elements geogràfics i interpretant la influència i interrelacions de factors físics i humans.</p> <p>4.1. Emprar l'escala apropiada per localitzar o representar, amb suport de les TIG, qualsevol fenomen físic o humà justificant els mètodes i dades triades i la delimitació de regions o categories d'anàlisi, així com d'àrees de transició.</p> <p>4.2. Crear productes propis individuals o en grup amb finalitats explicatives tot comunicant diagnòstics, proposant hipòtesis o conclusions, i aplicant les TIG.</p> <p>7.1. Reelaborar sabers sobre fenòmens naturals i humans rellevants a diferents escales i en nous contextos, aplicant el pensament geogràfic, mobilitzant i revisant de forma crítica coneixements previs i nous, diagnosticant problemes i oportunitats, i raonant sobre possibles previsions i solucions.</p>	<p>19. Coneix, analitza i interpreta l'evolució dels diferents sectors econòmics a Espanya i Balears durant el darrer segle, així com, les seves causes i conseqüències socials, laborals i demogràfiques.</p> <p>20. Coneix les característiques i localitza sobre un mapa les principals àrees de producció agrícola de secà (vinya, olivera, cereals...) i de regadiu (hortícola i fructícola), així com els principals paisatges agraris d'Espanya i Balears. Coneix les característiques i localitza sobre un mapa les principals àrees de producció ramadera (extensiva i intensiva). Interpreta mapes, gràfics i dades i coneix els factors que condicionen aquesta diversitat.</p> <p>21. Coneix i interpreta a partir de textos o dades els principals problemes del sector primari d'Espanya i Balears i la Política Agrària Comunitària (definició, breu evolució històrica i repercussions).</p> <p>22. Coneix, analitza i interpreta informació (dades, gràfics) sobre producció i consum d'Energia a Espanya i Balears (dependència energètica, combustibles fòssils, polítiques energètiques i energies alternatives).</p> <p>23. Coneix i interpreta informació sobre el procés d'industrialització a Espanya i Balears, des del desenvolupisme de la dècada de 1960 fins als processos de globalització i deslocalització més recents. Localitza els principals eixos industrials d'Espanya i en coneix les característiques (Mediterrani, Vall de l'Ebre i Madrid).</p> <p>24. Identifica les principals característiques de la xarxa de transports per carretera i ferroviària d'Espanya. Interpreta mapes i coneix els factors que han condicionat la seva disposició. Coneix les característiques i localitza sobre un mapa els principals ports i aeroports d'Espanya i Balears.</p> <p>25. Coneix, analitza i interpreta informació sobre el sector turístic a Espanya i Balears (oferta, demanda, tipus, destinacions, repercussions). Localitza sobre un mapa les principals destinacions turístiques d'Espanya i Balears.</p>

Matriu de concrecions per a la matèria de Geografia de 2n de batxillerat a partir dels sabers bàsics i criteris d'avaluació del Decret 33/2022, d'1 d'agost pel qual s'estableix el currículum del batxillerat a les Illes Balears